

KIS VASÁRNAPI UJSÁG.

KÉPES HETILAP

(AZ IFJUSÁG SZÁMÁRA.)

Második évfolyam.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR: egész évre 6 frt., félévre 3 frt.

Előfizetési felhívás

a

„KIS VASÁRNAPI UJSÁG”-ra.

Azon t. cz. olvasóinkat, kiknek előfizetése mult június hó végével lejárt, tisztelettel fölkérjük: sziveskedjenek **előfizetésöket mielőbb megújítani**, hogy lapunk szétküldése fennakadást ne szenvedjen s bogy a nyomtatandó példányok száma iránt magunkat tájékozassuk.

Előfizetési föltételek:

Negyedévre (jul.—szeptember) **1 frt 50 kr.**
Félévre (július—december) **3 „** —

Az előfizetések legcélszerűbben eszközhetők posta-utalvánnyal, és Budapestre a Franklin-társulat magyar irodalmi intézet hírlap-kiadóhivatalába (azelőtt Heckenast G.), egyetem-utca 4. sz. alá intézendők.

A „Kis Vasárnapi Ujság”
kiadó-hivatala.

Skaramutz.

Beszély.

Mad. Guizot után: **Kőrösy László.**

Egy falu nagy piacznán, hol éppen vásár tartatott, egy bohóc köre csoportosult a nevetető társaság, mely egy idős nőből, ki ördögi szerepet vitt, egy éji örből, egy hivatalnokból, — másrésről pedig Márton — a kitanított szamárból, és Jekel-, a papagályból állott.

Boroshordó Mátyás — így nevezték a szamárvezetőt szembetünö vörös orra miatt — Márton a kötőféknél fogva vezette és vállán a papagályt hordta, mely lánczsal volt övéhez kötve.

Neje, Barnabörü asszony, oda esőditette az embereket, s különféle kérdéseket intézett a szamárhoz. Barnabörü asszony fia, a nyolcz éves Tamás, rongyokba öltözve, mely foszlányok valamikor ing- és nadrágra engedtek következtetni, kalapmaradványába — melyről rég levált a karima — a nézőktől pénzt gyűjtögetett.

És egészen visszavonultan a háttérben a tizenöt éves György állott, szomoruan hallgatva, ki Mátyás első házasságából származott.

— Csak ide, uraim és hölgyeim! embe-

rek és asszonyok! — kiáltá rekedt hangon Barnabörü, — ide jöjjön mindenki, a ki csak Mártont látni akarja. Ő mindazt meg tudja mondani, a mit tudnak vagy még nem tudnak önök. Ide, uraim és hölgyeim, emberek és asszonyok! — A ki Jekelt hallani akarja, az is jöjjön ide, ő mindenre választ tud adni.

Ezen vásári kiáltásokkal Barnabörü asszony mindig több és több hallgatót csoportosított maga és érdemes családja köré.

— Fel, Márton! — kiáltá Barnabörü asszony, miután a nagyérdemű közönséget félkörre tömörítette, — mondd meg azt, hogy hány óra van?

Márton vagy nem akarta e kérdést hallani, vagy pedig csakugyan nem hallotta, — elég az hozzá, hogy néma maradt.

Barnabörü asszony újra ismételte a kérdést, de Márton válasz helyett lelógatta füleit.

— Te azt mondd, Márton, — kezdé újra Barnabörü asszony, — hogy miután a templom nagyon messze van, hát nem látod meg az órát? Jól van. Kérem, nincsen valakinek órája?

Ekkor egy pár kihuzta zsebéből nagy óráját és azt a fölfigyelő Márton szeméi elé tartotta.

Az egész társaság előhajtott fővel — miként Márton — feszülten várakozott a válaszra.

Az óra éppen deket mutatott.

Márton pár pillanatig fontolgatta a dolgot, azután fölemelé fejét és hatalmas háromszoros íát ordított. A közönség ezt hangos kacajjal fogadta, a nélkül, hogy Márton ez által, miként a művészek, magát megsértve érezte volna.

— Oh! Márton, Márton, — kiáltá Barnabörü asszony, — látom, hogy már te megint arra a három órára gondolsz, melyben abrakot kapsz. De most vigyázz! Öregem! akarsz-e kártyázni unatkozásod elűzése végett?

Ekkor az asszony előhuzott egy csomag piszkos kártyát, melyek a zsirtól majd ismerhetlenek voltak, és azután lerakta a középben köralakban.

— Fel most, öregem! No Márton, hát huzd ki először a piros alsót, és mutasd

meg azt a nagyérdemű közönségnek mély tiszteleted jeléül.

Már néhány nagy szellem a nézőtérén mozgatni kezdte fejét Márton késedelmeskedésén, végre ez megindult és lábát a makkhetesre helyezé.

De ekkor a papagály kezdett valamit mondani, a mi így hangzott:

— Ez nem a piros alsó, barátom!

Kétségkívül Jekel, a papagály, unalomból, minthogy még nem vett részt a fellépésben, az egyik kedvencz mondatát ismételte.

Ez új közbejött esemény által a hallgatók jó hangulata, melyet már majd elrontott az ügyetlen Márton, újra visszatért és figyelmök mindenesetre Jekel felé irányul, ha a trombita meg nem harsan, mely azt jelenté, hogy a színészek már el vannak készülve és a darab legott kezdetét fogja venni.

E felszólítás után széledni kezdtek Márton nézői; a sorok mindinkább ritkultak, s azok, kik még vagy kíváncsiságból, vagy közönyösségből hátramaradtak, szintén a háttérbe voultak, midőn Tamás a kalaptoredékkel kezében kéregetni kezdett.

Igy a közönség jutalom nélkül hagyá el az ügyetlenkedőket.

Mátyás, Tamás és Barnabörü asszony, valamint Márton és Jekel követték a közönséget, mindnyájan mélyen lehangolva.

Csupán György vált el tőlük más utra; a fia ugyanis az ut mellett lakó kovácshoz ment, hogy ott magának állást szerezzen.

A piac másik részén új tömeg csoportosult egybe.

Ide egy hatalmas dogge (angol eb) egy kis kocsit vont, mely bábjátékot rejtett magában; midőn pedig megállottak, az eb a kocsi elé feküdt, mintha arra figyelni látszott volna.

Másrésről pedig Medor már nem egyszer mentette meg urát és birtokát, most is tehát mindig éber figyelemmel kíséré a gazdát és vagyonát. Urát hiven szerette és azonnal észre lehetett venni, hogy nem közönséges állat.

A bábjáték „Csak-szaporán“ nevű tulajdonosában legott ráismerhetünk a kiszolgált katonára.

Határozott mozdulatait különös élénk-

ség kísérte, minden a legpontosabban, igazán szaporán folyt.

Felhívása nem volt sem durva, sem rekedt, és a katonai rövid hang csak tekintélyt szerzett neki.

A hány országban volt, annyiféle nyelvet kevert bábjátékába, még pedig meglepő könnyüdséggel.

A bábok kezelésében és mozdulataiban pedig bámulatos határozottság volt észlelhető.

Szolgája volt fia, Mihály, — csinos legényke, ki egykoru volt Györggyel, kihez hasonlított is, habár ő szüntelen vidám, György pedig szüntelen szomorú volt.

Ezt a hasonlatosságot nagyon is könnyen megérthetjük.

Mátyás és Csak-szaporán testvérek voltak, ennél fogva Mihály és György unoka-testvérek.

Csak-szaporán keresztnéve Vincze volt, és azt a nevet csak azért vette föl, hogy élénk gyorsaságát jelezhesse vele.

Midőn huszonöt éves korában elvesztette hön szeretett nejét, elhatározá, hogy hadi szolgálatba lép; — itt legalább megmenekül a fájdalomtól, mely éppen nem fért össze az ő vidám jellemével.

Ekkor Mátyás nejének átadta gyermekét és megtakarított pénzceszkjét.

Mátyás neje egyidőben ápolá a két kis csecsemőt.

Mindkét csecsemőt ugyanazon gonddal és szeretettel nevelé föl, mert ő jó asszony volt; mindketten együtt jártak az iskolába, hol megtanultak írni és olvasni.

Azután mindketten Mátyás-, a kovácsnál tanulták a mesterséget.

Tizenhárom éves korában Györgyöt nagy szerencsétlenség érte, mert jó anyját elveszté. És ugyanekkor Mihálytól is válnia kellett.

Csak-szaporán Vincze, ki megnyerte az elbocsáttatást, megjött, hogy újra magához vegye fiát, ki az ő ujdón felállított bábjátékában segélyül szolgálhatna.

Rövid idő múlva erre Mátyás kovácsnak sem folytak jól dolgai, mert nem volt elegendő munka.

Mig első neje élt, nem ivott soha sem a mértéken túl, de midőn jámbor neje el-

hunyt, — szenvedélyesen megszerette az italokat.

Egy csapszékben megismerkedett Barnabőrü asszonynyal, ki gonosz nő volt. Ez az asszony végre rábeszélte a kovácsot, hogy hagyjon fel mesterségével, vegyen magának egy szamarat és egy papagályt, azután majd együtt bejárják az egész világot.

És csakugyan a kovács ráállott arra, hogy elhagyja becsületes mesterségét és országos csavargóvá legyen. Éppen ekkor jelent meg bátyja is a vidéken.

Mátyás tehát elhatározá, hogy egyesül vele, de Csak-szaporán Vincze, ki ismerte öccse jellemét, nem akart vele kezdeni, kivált mióta ez Barnabőrü asszonyt nőül vette.

De a katona nem ismer akadályokat és nehézségeket.

Csak-szaporán Vincze Mátyásnak még hálával is tartozott, mert Mihály fiát fölnevelte, mi által az apa hálára lön kötelezve.

Igy hát mégis egyesültek. A társaság csakhamar utra kelt és Mihály boldog volt, hogy újra György kebelbarátja mellett lehet. György pedig szomorkodott, mert abban kelle hagynia becsületes kovács-mesterségét.

Még csak az vigasztalá, hogy idegen országokat fog látni, továbbá, hogy barátjával utazhatik, és végre, hogy elhagyják azt a csöndes falucska, melyben atyja annyi gyalázatot hagyott hátra.

Igy utazott a család, de az ellentétes jellemek nem férhettek meg; Barnabőrü asszony folyton egyenetlenkedett, férje pedig durva viselkedéssel mindig feldulta a békés egyetértést. Továbbá Tamás inkább lopott, mintsem becsületes munka által keresett volna.

Egy napon Csak-szaporán így szólott testvéréhez:

— El kell válnunk!

És ezt éppen oly nyugodtan mondta, mint a mulkor:

— Egyesüljünk!

Nem is történt több szóváltás.

Mihály zokogva borult barátja kebelére.

Ez megszorítá kezét és szomorú volt ugyan, de elszánt.

Barnabőrü asszony dühös volt és ki nyilváníta, hogy nem engedi ám magát egykönnyen elesapatai.

Elhatározá tehát, hogy azért is követi sógorát, kinek szorgalmából ő is hasznot huzhat.

Együttal azt is eltökélé a gonosz asszony, hogy majd papagályát különféle gunyszavakra fogja betanítani, így legalább megrontja a játékot.

Daczára férje ellenmondásainak, az asszony két hónapig követte sógorát.

Eleintén csak eltűrte a bábjátékos ez incselkedéseket, de most más módhoz nyult, és így szólott testvéréhez:

— Hallod-e, Mátyás! A világ elég nagy, — utai nincsenek elzárva Távozzál, de újra mondom, ovakodjál attól a kígyótól. És engem az a nő ne nevezzen többé sógorának, mert ezt gyalázatnak veszem.

E szavai mellett ostorával megfenyegeté testvérét, melynek végét már sokszor érezte Medor, ha engedetlen volt, és melynek nyelével néha a pajkos Mihályt is rendre utasította.

Ezóta György nem merte üdvözölni bácsiját, — és Barnabőrü asszony is megválogatta szavait, ha körében volt.

Hasztalan igyekvék azután az asszony azon is, hogy a játékot megrontsa, mert mindenki odasereglett, midőn Csak-szaporán így beszélt:

— Nézzék meg uraságtok a nagy vero Scaramucciát, a ki éppen most érkezett meg Nápolyból — és önöknek, lustrissimi, lazzaroni testvéreitől legmélyebb hódolatát hozza.

E szavaknál mélyen meghajtotta magát Skaramutz és az egyik kezét szájára tevé, úgy hogy mindenki megtapsolá Mihályt, ki e mozgásokat létrehozta.

— Vigyázzanak csak, uraságaim, — nézzenek jól ide, ez a kis Skaramutz, tekintsek meg tetőtől talpig! Lám, habár a szegénykének csak egy fillérje sincs a zsebében, ő azért mégis mindig vidám! . . . Nézzenek csak ide, uraim, ő fel tudja tátani a száját egész a füléig, és fel tudja emelni a lábait, — mintha csak minden pillanatban el akarna szökni; de csak egyet intsek a kezemmel, hát rögtön egyenesen áll, mint a huszár. Nézzék csak, kérem, milyen bú-

san áll itten signor Scaramuccia; gazdaggá lett, — most aranyait olvassa kezében, — és minél tovább olvas, annál búsabbá lesz. — Hah! de mi baj érhetne? Ő elfordul, sir és sapkáját tépi. Povero Scaramuccia. Hová lönek il denaro? Elvették a pénzedet. Ugyan Skaramutz, fa onore, ne csüggedj el! No . . . ammazarti? . . . Micsoda, te meg akarod gyilkolni magadat? . . . Eh bene, de mielőtt ezt megtennéd, még maroni-t kell enned! Aha poveretto! Ugy-e bár, szereted a maronit? Nézzék csak, uraim, milyen könyes szemekkel költi el a gesztenyét. De most nézzék csak, uraságaim, hogy milyen eleven a szegény, újra magához kezd térni. Lábai ugrádoznak, — ez belső örömét fejezi ki. És szemeit mindig elfordítja, midőn kezével gesztenyét tesz a szájába. O che gusto! che boccone! Nyugodjanak meg uraságaim, signor Scaramuccia újra vidám és egészséges!

Csak-szaporán e beszédeit meglepő jelenetek követték a szinpadon.

A legutolsó jelenet az volt, hogy Skaramutzot egy német rendőr e szavakkal tartóztatá le:

— „Wer da?!“ — Skaramutz olaszul válaszolt és sehogy sem igazolhatta magát. A szurony mindig a mellének volt irányozva. Polychinelle — gyorsan segélyére siet barátjának, de ez mitsem használ. Ekkor megérkezik az ördög és elragadja a rendőrt. Polychinelle Skaramutzczal ezután egy pohár bort iszik.

Ez ügyesen előadott darab általános tetszésben részesült, és midőn Skaramutz mindkét kezében a tányérral gyűjteni ment, mindenki rávetett valamit, a miért Skaramutz illedelmesen meghajtotta a fejét.

A tömeg azután vidáman oszlott szét.

— Az a Skaramutz egészen tönkre tesz engem! — mondá egy napon Barnabőrü asszony férjéhez.

— Nem mondtam-e neked, kedves feleségem, hogy ha te nem mégysz velök, hát . . .

— Sokszor mondtam már azt neked, kedves férjem-uram, hogy te rettenetes tökfilkó vagy!

A szegény Mátyásnak ilyenkor hallgatnia kellett.

Tamás éppen az angol ebet hívta, mely

vidáman sietett feléje. De midőn Csak-szaporán észrevette, hogy Medor Tamás kezei között van, egyet csattantott az ostorával, és a fiu elillant.

György is megtért — szomoruan, — mert hasztalanok valának lépései. A kantárnál fogva lovukat vezette. Medor már távolról eléje ugrott és farkát csóválta, hogy újra látja Györgyöt.

(Folyt. köv.)

Szabadban.

Lombos ágon vigan
Dalol a madár;
Napsugártól olyan
Ékes a határ.

Méhet s lepkét kéjjel
Csókol a virág;
Nyájas szellő edelg
A kert fain át.

Ragyogó az égbolt
És ugy mosolyog;
Rajta csak pár bárány-
Felhőske borong.

E bárányfelhő is
Szétfut sebesen . . .
Nézni mindezt oh oly
Élvezet nekem.

T á j k é p.

Elöttem a Maros
Kanyarog vizével;
Hátam mögött a zöld
Mező terül széjjel.
Jobbra-balra falvak
Tornyai csillognak;
Fejem fölött azúr
Képe az égboltnak.

Számüzve a felleg
A menny kék ivéről,
Ragyog a levegő
A napnak fényétől,
Arany sugarával
Bevonja a tájat,
S elfogja a szemet
Egy tündér káprázat.

Pacsírták lebegnek
Fent a magasságban;
Majd meghasad torkuk
Az ének árjában.
Dalukban vidámság
S édes gyönyör csattog;
Hathatós bűverő
Foly át minden hangot.

Térdig érő füvek
Smaragd-szinű leple
Borul végesvégig
A mezőkebelre.
Gyönyörű virágok
Kellemes csoportja
Oly kecsegtetőleg
Igézön karolja.

Dolgos méhek zsongnak
Virágkelyhek körül;
Ide s tova számos
Tarka lepke röpül.
Egy-két ürge gyermek
Fővegét emeli
S az aranypillangót
Örömmel kergeti.

Szelid kezeivel
Illatot szedeget
Az enyelgő szellő,
S azzal tovább l beg.
Ámde az illatot
El nem rejtegeti:
Széltében-hosszában
Dúsan hintegeti.

A Maros vizárja
Bokorral van fedve;
Egy egész erdőnek
Látszik azért medre.
Alig tűnik elő
Belőle egy darab;
Ez is, mintha kis tó
Volna, akkora csak.

Szemem élvezettel
Tekint köröskörül;
Szívem-lelkem olyan
Tulságosan örül.

El is halmozhatja
Akárkinek szívét
Üdvösséges kéjjel
E gyönyörű vidék.

Városy Mihály.

Gomba- király és Mákvirág hercegnő.

Rege.

Kletke után: **Máriássy Gyula.**

Volt egyszer egy király és egy királyné, a kiket az Isten három fiuval áldott meg. Az öregebbik atyjának kedvence volt, a legfiatalabbik pedig anyjának szemefénye; a középső, ámbár testvérei közt a legjobb és a legszelidebb volt, mégis el vala hagyatva.

Ezen elhagyatottság az ő szívére igen fájdalmasan hatott. Szeretett volna a világba indulni, de nem tudta, hogy merre és hová forduljon. És azután nem is akart ő a nélkül elmenni, hogy egy jó paripát és egy jó kardot ne szerezzen magának. Testvérei a legjobb lovakat választották ki maguknak, és a fegyvertárból a legszebb kardokat, a nélkül, hogy középső testvérökkel gondoltak volna, hanem neki csak azt hagyták, a mi maradt.

Egy szép tavaszi estén Durando herceg szobájának ablakából kinézett, a mely ablak a várkertre nyílt; az orgonafa már ki volt nyílván és kellemes illata betöltte az egész kertet. Az éj oly világos volt, a fáknak levelei rezegtek a tiszta holdsugarakban; egyszerre a herceg észrevette, hogy nem kis távolban egy csodálatraméltó madár ül egy orgonafán, — ilyen madarat még sohasem látott.

Tollai égszínben ragyogtak, és azt vette észre, hogy a madár mindig közelebb és közelebb jön hozzá; midőn egészen közel ért, így szólt a madár gyönyörű rezgésű hangon hozzá:

— Durando herceg, nem hallottál még sohasem a bájos, szeretetreméltó Mákvirág hercegnőről?

A hercegnék ez úgy tünt fel, mint egy álomkép; oly furesán érezte magát e pillanatban, s oly különösnek tetszett minden; a fáknak levelei kísértetiesen suttogtak; minden olyan volt, mint máskor, és most mégis másképp tünt fel neki.

— Nem, — te szép madár, — felelé ő, — én ezen nevet először hallom, hanem azért kérlek, beszélj valamit e hercegnőről, mert én nem tudom, hogy miért, igen vágyódom ő róla valamit hallani.

— És mily nagy lesz a te meglepetésed, hogy ha őt meglátod! Hanem ez a szép hercegnő igen szerencsétlen, és igen sok függ tőled, hogy őt megmentsd, ellenségeitől megszabadítsd, hogy ez által szeretetét és kezét megnyerjed.

— Ugy beszélj, — kiáltá a herceg türelmetlenül, — és ne hagyj egy pillanatot is elveszteni!

— Ah! oly pompás volt — kezdé a kék madár — a virágok és a madarak királysága, mielőtt a rút Gomba- király hatalomra vergődött. A lombok a madarak vidám dalaiba barátságosan suttogtak, a fáknak zöld levelein keresztül a napnak aransugarai törtek át, — ott szabadon diszlettek a szép virágok, és édes illatuk összevegyült az erdő üde leheletével. Ez volt ám a boldog idő, de a közelben már az enyészet lappangott. A harmatos erdő legmélyéből a gomba- ivadék tört elő, és különféle bűvészetek által magához ragadta az uralmat a birodalomban. Most a virágok elhaltak, a fák elhervadtak, és nem játszott többé a napsugár a zöld harmattól ragyogó lombok között.

Oh! mikor fog majd újra megzendülni a madarak éneke? mikor fogják majd az esti és reggeli szellők a virágok fejéit hajtogatni?!

A gyalázatos Gomba- király kipusztította a madarakat, a rút törpék, kik az egész erdőt ellepték, mérgezett nyilaikkal lövöldözték le a szegény dalnokokat. Csak egy kis hely van még az erdőben, a mely sértetlen. — De már hajnalodik és nekem el kell szállanom! — mondá a kék madár. — Isten veled, holnap estig. Vedd emlékül ezt a tollat, és ha veszély fenyeget, úgy csak vedd a levegőbe.

A szavak után a madár egy gyönyörű tollat adott át és elröpült, miközben a herceg kínos várakozásban marad hátra.

Milyen hosszú és elviselhetlen volt a következő nap, mely után a herceg úgy epedt; de a kék madár nem jött. Azonban Durando herceg egy más, ragyogó fehér-

tollu madarat látott meg, mely így szólt hozzá:

— Hallhattál valamit arról a Gomba-királyról, kinek segélyét a törpék képezik, és kikkel ő a madarak és a virágok birodalmát elpusztította. Mákvirág hercegnő, a madarak és a virágok birodalmának királynője, atyját az ütközetben vesztette el, anyját pedig a bú s fájdalom ölte meg. Ő megmentette önmagát és kertjének nagyobb részét is. Most hű védnőjének karjai közt van, mákvirággá változva, és a védnő éjjel-nappal öröködi a virág fölött. De már látom, hogy a hajnal jó, és utam még hosszú. Várj meg engem, holnap eljövök; vedd addig egyik tollamat, veszély esetében hasznát veheted.

Ezzel a madár egy fehér tollat adott át, és azután elrepült.

A herceg még türelmetlenebbül várta a következő éjet.

A fehér madár helyett ismét egy aranyos tollu madár jelent meg és így szólt:

— Tudhatod hercegem, hogy Mákvirág hercegnőt roppant szerencsétlenség érte, és . . . ah! még az is meglehet, hogy a törpék ármánya folytán — még el is fog veszni!

— Soha sem, — kiálta fel Durando, — míg csak kardom lesz és karomat emelni bírom!

— De a veszély nagy, — válaszolá az aranyos madár, — az ellenségek erősek, és a Gomba-királyt nem mindenki bírná legyőzni. Itt legalább is olyan kardot kellene használni, melyen nem fog bűvészetének hatalma. De ha a törpék királyát le nem győzöd, úgy veszve van a hercegnő, és veszve vagy te is.

— És hol talállok én ilyen kardot? — kérde Durando.

— Azt nem akarom megmondani, hercegem, de azt tudom, hogy nagy veszélyek várakozóznak reád, de bizzál a szerencsében, a mely ilyen vitéz és bátor herceget bizonyára nem fog elhagyni. Vedd ezt a tollat, melynek hasznát veheted, ha a Gomba-király ellen fogsz küzdeni, és emlékezzél a szép Mákvirág hercegnőre, ki jövőjét csakis tőled várja.

A madár meghajtotta magát, a hercegnek egy aranyos tollat adott, azután elrepült.

A szegény herceg az egész éjet a legnagyobb nyugtalanságban töltötte. De a jó tanács ekkor nagyon is drága volt.

Most felvette a tollakat, — először a kéket, azután a fehéret és végül az aranyosat, de egyik toll sem mondta meg neki azt, a mit ő tudni akart.

Midőn már három nap mult el, a herceg busan sétált fel s alá a kastély előtt, s ekkor egy vén asszonynyal találkozott, ki botjára támaszkodva, görnyedten közeledett.

Midőn a vén asszony egészen közel volt a herceghez, feltekintett rá, meglátta bús arcát, megállott és rokonszenvesen mondá:

— Édes fiam, mi bajod van? Mért vagy olyan éppen, mint a mező, mely fölött a jégesapás dult?

A herceg felrezzent gondolataiból, és miután lehetetlennek tartotta azt, hogy ez a vén asszony segíthetne rajta, így válaszolt:

— Édes anyám, vedd itt ezt az aranyat jóságodért és ne kérdezősködj tovább, mert az lehetetlen, hogy te rajtam segíthetnél.

De a vén asszony csak nem tágitott.

— Hogyan, fiam, — válaszolá, — talán megvetsz engem vénségem miatt? A fogatlan száj gyakran fel tudja törni azt a diót, mely a zsenge fogaknak túlkemény. Mondd meg tehát, hogy mi bánt téged; lám, én igen becsüllek, te jószívű vagy a szegények és szükölködők irányában. És most hallgass rám, mert tanácsot adok neked.

Atyád istállójában van egy öreg ló, mely már olyan vén, hogy alig tud a mezőre kitépni, de ez oly ló, mely többet ér mint akármely — nagyon értékes ló, — ez táatos ló. Kérd el atyádtól ezt a lovat, és ha megkaptad, úgy először fűrösztess meg tejben, azután borban, és ha már mind a kettőben megfűrösztetted, akkor rakj tüzet és vezess oda a lovat. Többet nem mondhatok, ez elég lesz, tégy e szerint.

A herceg megköszönte a jó tanácsot és megígérte, hogy ezt teljesíteni fogja.

Az anyóka pedig tovább sántikált.

Midőn másnap reggel a lovak a mezőre tereltettek, a herceg megpillantott egy lovat, mely lassan ballagott, lekonyult fővel, a többi után; szegény már úgy né-

zett ki, mintha füvet sem tudna többé
rágni.

— Haszontalan állat, — kiáltá a pásztor,

mozdulj, mert agyonütlek! ugy sem érdem-
lesz egyebet.

Erre a durva ember felemelt egy nagy

Őzek az erdőben.

— meddig kell még veled vesződnöm? Nem
szégyenled magadat, hogy olyan lusta vagy
e fűre paripák között? Hollá! No hát

dorongot, de a herceg megtiltá, hogy a
lovat bántsa, azután elment a királyhoz, ki
neki készséggel odaadta a lovat.

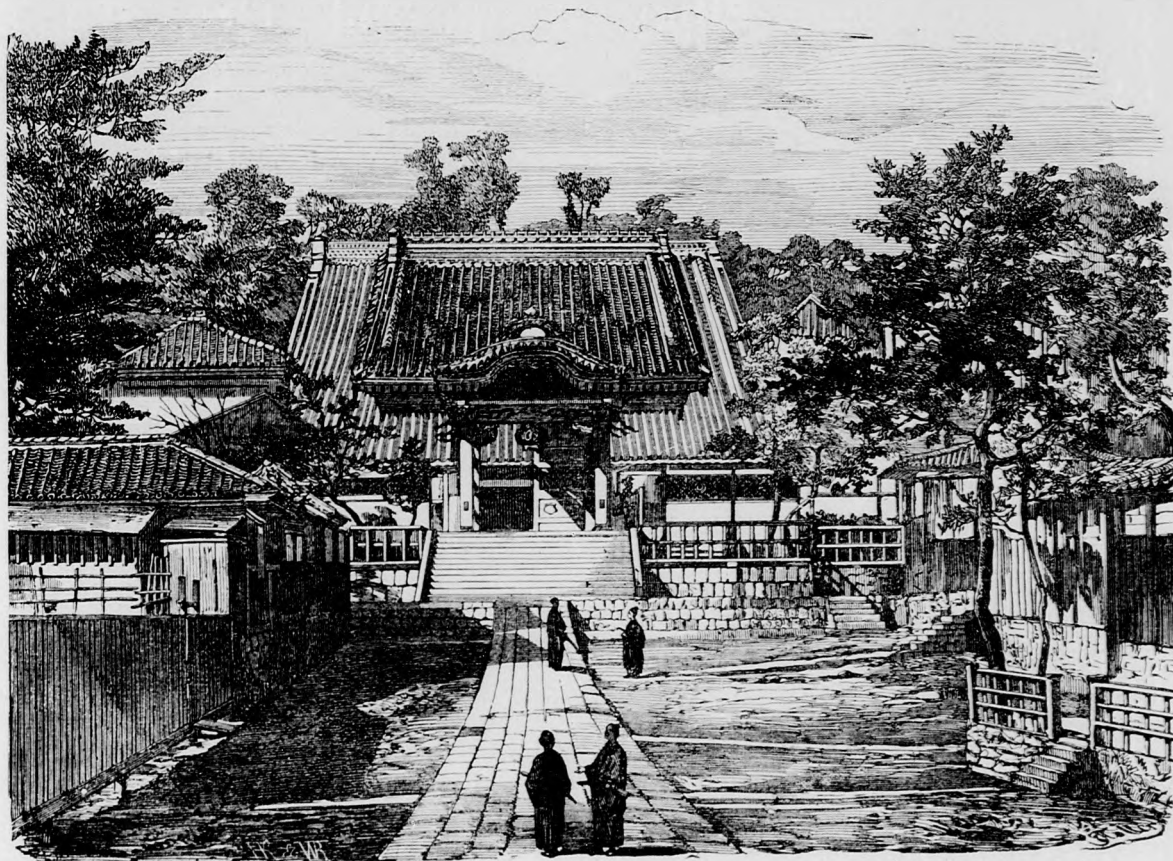
Durando legott két fűrdőt készítettett, — az egyik borból, a másik tejből készült, és nagy tüzet is élesztetett. Midőn a ló a tejfűrdőből kilépett, 10 évvel ifjabbá lön, és a borfűrdőben úgy megváltozott, hogy a herzeg meg sem ismerte. Olyan gyönyörű ló lett belőle, hogy alig volt párja a világon.

Hát még midőn a tűz elé vezette, hogy ragyogtak tüzes szemei, hogy dagadtak erei roppant erős izmain!

Durando nemsokára bucsut vön szülőitől, ezek pedig őt minden meghatottság nélkül bocsáták el, mert nem szerették. S midőn testvérei meghallották, hogy Durando elmegy és azt a vén lovat viszi magával, kikacagták. De midőn Durando lovára ült és testvérei utána néztek, egy szót sem birtak kimondani a csodálkozás miatt. A ló úgy röpült, mint a madár.

Ekkor így szólott újra a tátos ló:

— Igen messze, [egy hegynek üregében

Császári templom Yeddóban.

Durando egészen el volt ragadtatva. Ekkor a ló így szólt:

— Köszönöm, édes herzegem, hogy megmentetted életemet, de nem fogom ám elfeledni. Majd meghálálom ezt neked.

A herzeg mindent elmondott neki, elmondta a három madár történetét, beszélt neki Mákvirág herzegnőről, s erre a tátos ló így felelt ismét:

— Menj szülőidhez bucsuzni; hozz magaddal jó kardot, messzire kell mennünk.

van egy kard. Ezt a kardot a törpék éven át készítették, végre elkészült és olyan ereje van, hogy minden bűvészetnek ellenáll. A barlang bemenete előtt érclovagok állanak, a kik csak azon embert bocsátják be, a ki e szót kimondja: „Szarrasz.“ — De vigyázz, hogy midőn ki fogsz menni, ne érintsd a lovagok bármelyikét, vagy azoknak lovait.

Ezután tovarohant Durandoval a ló, mint a villám, míg végre megérkeztek

azon hegyhez, melyen roppant barlang tá-
tongott. A barlang szájánál négy óriási
érezlovag állott, kik kardjaikkal őrizték a
bejáratot. De alig érkezett oda a herceg, s
alig mondá ki e szavat: „Szarraz“! — a
kardok a hüvelyekbe estek és Durando
minden baj nélkül bemehetett.

— Most szállj le, — mondá a ló, — mert
neked oda, a hol a kard fekszik, személye-
sen kell menned. Három kapura fogsz
akadni, tárd ki ezeket és menj azon az
uton, a mely göröngyökkel van bogoyitva,
mert a sima ut rossz helyre vezetne. Rövid
idő múlva ragyogó fényt fogsz észrevenni,
a melyet egy nagy opál idéz elő. Ez az
opál egy másik ajtón van, mely a törpék
kincstárába vezet. Azután szólj ekkép:

„Az ajtón ragyogó őrszem,
Nyisd ki az ajtót énnekem!“

tedd aztán a kilincsre a kezedet, és nyisd ki.

A herceg pontosan megfigyelé a tártos
ló szavait. Kinyitá a középső ajtót és a
szűk folyosón tovább és tovább haladt, a
nélkül, hogy félre hagyta volna magát
vezettetni a világos és sima utak által.
Nemsokára egy vörösrézből készült ajtóra
akadt, melyen egy drágakő ragyogott.

Midőn Durando herceg elvégezte mon-
dokáját, a kilincsre tevő kezét és az ajtó
kitárult, Durando pedig a törpék leirhat-
lanul pompás kincstárát látta maga előtt..

(Folyt. köv.)

Gyermek-dalok.

Irta: Horkai bácsi.

I.

Állatkinzó.

Dallam: Megégett a sz.-péteri állás.

Lerontottad fészket a verébnék,
Játékszernek tartád, nem egyébnék,
Pedig az is Istennek műve volt.
A természet iránt szived kiholt?

Megsemmisítéd a kicsinyeket,
Ok nélkül elvetted életöket.
Szántam, mikor megláttam a porba',
Rossz indulattól összetiporva.

Ládd: a veréb, hogy ha teszen is kárt,
Beismeri a hibáját mindjárt;

Mert az ártalmas férget pusztítja,
A kárt haszonnal sokszorosítja.

A két szüle még most is a fészek
Romjain áll, mit én búsan nézek,
Torlaszkodnak, fejüket lehajtják,
„Légy jobb ember!“ talán azt ohajtják.

II.

Mindennapi dal.

Dal.: Biró uram, biró uram...

Felüdit engem a reggel,
Ezért kelek hát tüstént fel,
Foglalkozásom követem,
A reggelt ezért szeretem.

És ha delet harangoznak,
Mintegy sodromból kihoznak,
Itt is teendőm követem,
Hát a delet is szeretem.

Ha a nap nyugodni készül,
Itt munkám már kiegészül,
Azt minthogy már bevégeztem,
Az éjt én ezért szeretem.

Talányok.

I.

Kézbe nem foghatod,
Tüdre sem rakhatod,
Pedig a neve fa,
Maga ez a...é.a

(Trefa)

II.

Melyik ló az, mely nem eszik,
Egyedül harmatot iszik,
Nem mozdul, csak mások viszik,
Vele a kenyért keresik.

(Sarló.)

III.

Maga rossz, mindent jóvá tesz,
Szűk időben főzsarnok lesz.

(Bhség.)

Reggel az erdőben.

(Képpel.)

Hideg reggeli levegő árad szét az őszi
természeten; de még éji sötét s mély csend
terül el az előttünk fekvő szikla-övezte er-
dősegen. A fogyó hold vékony sarlója éles
metszettel és fényesen lebeg a sötétkék,

csillagos égen a fekete erdőszél fölött, s a völgynyílásokon kísértetiesen lebegnek a szürke ködök.

A keleti ég halvány csíkját most derengő félhomály követi, s egyszerre érkezik meg vele a távol kéklő hegyormok felől az éles reggeli szél, egy pillanat alatt átsüvöltve az ős erdő sudarain; aztán ismét oly némaság üli meg a levegőt, mint előbb. Nemsokára azonban a madárvilág eleven hangjai zendülnek meg a még félálomban levő erdő fölött. Először egyes vörösbegyek csipegetése, majd más kis énekesek vidám csipipelése, vagy az áthuzódó rigók éles füttye tudatja, hogy ébren vannak s légutra szállni készek mind, csapatostul, elszállni messze, a viruló Dél felé . . . Szálljatok, ti biztos vándorai a légnak, s a megtérő tavasz hozzon vissza nekünk!

Ezalatt a fénylő csík a láthatár fölött lángolóbb s terjedtebb lesz, — a hold ezüst sarlója egyre halványul s a kis csillagok sápadva tűnedeznek a mindent tulragyogó nap közelgése előtt.

Fénytől elárasztott pompában tűnik fel az előttünk terülő erdő. Az aranynyal szegett fasudarak tengere mintha hullámokat hányva ingadoznék a nap hatalmától leküzdött, még hömpölygő ködök zürzavarában. Még soká ott lebegnek ezek föl s alá vonulva az illatozó völgyek fölött, míg a magasan és szabadon fekvő kopár tetők csodásan ragyogó ezüsthényben csillognak.

Zajtalanul, a balsamos erdei léget mélyen lehelve be, lépdelünk tova a sötétlő erdő irányában. De mielőtt azt elérhetnők, hirtelen, mintegy lebüvölve, mozdulatlanul állunk meg egy sűrű facsoport előtt.

Kényesen szedve lábait, lépdel elő a harmattól csillogó bokrok mögül egy gyönyörű özpár. Majd bizalmasan lehajolva, itt-ott egy nedves fűszálat csipegetve, majd soha nem szunnyadó vigyázattal vetve föl csinos fejcskéjüket, szaglálva a szelet, egyenesen felénk lesnek gyöngyszemeikkel. A bizalmatlan bak soká marad ez állásban, magasra emelt fejjel, míg a gyanutlanabb nőstény, szorosan simulva vigyázó himéhez, ismét egy rügyágacska után kap, melyet aprós harapdálásával rágicsál feketén szegélyezett szájacskájában. Rubinszemekként

piroslik egy-két bogyó a kis ágon, melyen még egy-két fehér más dvirág is mosolyog.

Hosszasan nézzük a hü pár gyöngéd bizalmosságának e bájoló képét, s nem telhetünk be karcsu természetök, ékes mozdulataik szemléletével. Egy szellőcske sem árulja el nekik közellétünket, s az óvó sűrűség vizsgálja szemek előtt is elrejt.

De valami, tán egy száraz ág vagy levél halkan megreccsen lábunk alatt, s a jövő pillanatban — felijesztve a zaj által — a félénk állatok futásnak erednek. Keeses ugrásokkal sietnek a sűrű felé, olykor még fel-felvillan szürkés alakjuk, s aztán elvesznek szemek előtt.

De soká hallatszik még a megriasztott özbak intő kiáltása a völgynek csendjén át, míg aztán a hallgatkozó fiúl ismét csak az ismert madárfüttyöt hallja, közbe egy-egy harkály-kiáltást, — azon kívül mindenféle csend és hallgatag magány . . .

Főlebb s főlebb emelkedik az ég királynéje. Egyes, zöld és aranyszárnyu bogárkák zizegnek röpködve az őszi légnak, sőt még egy elmaradt pillangó is száll egy-egy későn virágzó csipkerózsára; — és mi édes merengés érzetével hagyjuk el a csodásan titkos erdőt, hol mindig feltaláljuk lelkünk nyugalalmát, ha elhagyna az élet zajában.

Japán fővárosa.

(Képpel.)

Yeddo, Japán fővárosa, sokkal nagyobb területen fekszik, mint London. Egy széles folyó, az O-Gava (nagy folyó) két egyenlőtlen részre osztja a várost; az északi rész egészen sík s kelet felől egy kis folyó határozza; a sokkal nagyobb déli rész csaknem egészen dombokból áll. Az egész város be van hálózva természetes és mesterséges vízvezetésekkel, melyek táplálékukat nagyobb részét az O-Gavából nyerik. E folyó körülbelül olyan széles, mint a Tisza Szegednél, de több vize van, s a fővároson átmentében négy hid vágja keresztül.

Egy negyedmértföldnyire az O-Gavától, ezzel párhuzamosan, halomláncolat húzódik, melynek legmagasabb emelkedésén a Taikum (az uralkodó) és a trónörökös palotái diszlenek, nagy terjedelmű mulatóerdők és kertek középt. Azokat körfal

veszi körül, széles és mély vizárokka el látva.

A palota és folyó közt fekvő városrészt a kereskedelmi forgalom központja, és számtalan csatorna metszi át. Ezeknek egyikére van építve a híres nipponi hid; innen számítják a távolságokat az egész országban. E városrész igen népes, s itt a házak (többnyire kétemeletesek) egymást érik, míg a többi városrészekben a lakházakat néhol nagy terjedelmű templomok és egyes főurak kertjei váltják fel.

A templomokat rendszeresen dombokra építik, örökké zöld lomboztu fák árnyai alá, s terjedelmes temetők veszik körül azokat. Yeddoban számtalan templom van; ezek nem igen magasak, s tornyaik nincsenek. A császári templom, melyet képiünk ábrázol, a legszebb; háttérén dús lomboztu fák díszlenek, terjedelmes udvara pedig sétánynyá van alakítva. Az előkelők palotáit is mulató-erdők és gyönyörű kertek veszik körül. Mindenütt zöldet, folyó vizet és különbnél külön épületeket lát a szemlélő.

A külvárosok messze kiterjednek a vidéken, és már sok falut magukba öleltek. Ha a fő közlekedési ereket követi az ember, mértföldekig bolyonghat összefüggő házak közt, de a mellék-utczák csakhamar mosolygó tájakra vezetnek; a kertek és szántóföldek itt-ott a legnépesebb városrészekig benyulnak, ugyannyira, hogy a város határait fölötté bajos lenne pontosan megállapítani.

A kereskedők városnegyedének utczái a nap minden szakában igen élénkek; — különösen élénkek az utczák ünnepnapokon, melyek a japániaknál fölötté számosság. Minden helyiségnek megvan a maga védszentje, s a nekik szentelt ünnepek ropant zajosak és különféle színi előadásokra s álarczos menetekre nyújtanak alkalmat. Ilyenkor mindenfelé látni-, hallani-, nevetni- és csodálnivaló dolgok csalogatják a járókeleket. A nép fel s alá hullámoz, zsibong és zajong, s késő éjjel lehet hallani az örömrivalgásokat és vidám zenét a theátrázakból.

Egy történeti nevezetességű tojáslepény.

Meneval báró a többi közt egy jelenetet jegyzett föl I. Napoleon háziás életéből, mely eredeti mozzanat eléggé tanúsítja, hogy e világhódító férfiú néha mily kicsiségekkel szeretett bibelődni, s ha a nagy tettek oly könnyen sikerülnek, gondolá, a kisebbekkel, habár körén kívül esnek is, sokkal könnyebben elbánhatik. Sokszor csalódott, de a kísérletekkel azért még sem hagyott fel, s hogy jártasságát, ügyességét bebizonyítsa, még a konyhakötény felkötését sem restellé, melynek egyszerű fehérsege legkevésbé sem volt összeegyeztethető koronájának aranyos fényével.

Az eset, melyet Meneval báró e nagy férfiaról följegyzett, következő:

Mária Luiza császárnének egy napon eszébe jutott, hogy gyermekkorában a tojáslepény legkedvesebb étele volt; tudjuk pedig, hogy a császárnék minden kívánságukat könnyen kielégíthetik, s így Mária Luiza azon gondolatra jött, hogy magának egy tojáslepényt fog sütni. Csakhamar mindent, a mi ahhoz szükséges volt, szobájába hozatott.

Míg annak elkészítésével foglalkozott, a császár minden jelentés nélkül bejött, hogy nejét látogatásával meglepje. Mária Luiza elszégyenelve magát, a császár elöl minden főző-eszközt el akart rejteni; Napoleon azonban orrát magasan a levegőben jártatván, kérdé:

— Mit csinál ön itt? Olyan égett vajszagot érezek. . . .

S a császárnének háta mögé kerülve, felfödözé a szénszerpenyőt, a lábast a tojással és a salátás tálat.

— Hogyan? — kiáltá Napoleon, — ön tojáslepényt süt! Fogadok, hogy ön ahhoz nem ért; én meg fogom önnek mutatni, hogyan kell azt készíteni!

Természetesen — mint tudva van — Napoleon azt hitte, hogy ő mindenhez ért; nagy jártassággal azonnal konyhakötényt hozatott s a munkához fogott. A császárnének segitnie kellett.

A tojáslepény végre elkészült, hanem a legfőbb nehézség még csak akkor következett: a lepényt megfordítani. A császár e

tekintetben is jobban bizott magában, mint a mennyit valóban értett a dologhoz, mert midőn a lepényt meg akarta fordítani, az kiesuszott kezéből s az egész készítmény ott hevert a földön.

Megszégyenülve nyujtá vissza a serpenyőt a császárnénak s ráhagyta, hogy az egészet szépen újra kezdhesse.

Eddig van Meneval elbeszélése.

A francia közmondás szerint a tojást meg kell előbb törni, ha tojáslepényt akarunk sütni. Napoleon nagyon jól érté a számos trónt összetörni, hogy egy nagy birodalmat alkothasson, de a tojáslepény sütéséhez nem értett. Különb en e birodalommal is úgy járt, mint a lepénnyel, — mielőtt elkészült volna, az egész pompás mű a földön hevert

— ch — e. —

A ki még nem látott tengeri kikötőt.

Gyönyörű szép napos idő volt, a tenger pompásan ragyogott s a beláthatlan messzeség homályába tűnő hajók nagyon hasonlítottak az ember életéhez. Ime most csak néhány percz előtt is ott lebegett, láttuk ifjunak és delinek, míg itt volt; láttuk még mindig tisztán körvonaloza alakját, midőn közepén volt a látávólnak; láttuk aztán kisebbedni, homályosulni, és végre eltűnt. Ifjukor, középkor és aggkor egypár óra alatt!

És hány ily ifju legény volt a kikötőben? Egy egész armádia! A mint megpillantottam ezt a rémletes sok hajót, majdnem felkiálták: Teszek egyre százat, hogy nincs több a világon, itt van mind! De a mint a tengerre tekintetem s láttam a vize tükre fölött lebegő kisebb-nagyobb vízi járműveket jönni-menni, kezdtem elhítni magammal, hogy még több hajó is van a világon.

A kikötőnek egy nyelve benyulik a tengerbe a hajók közé, mint a hangyász nyelve a hangyák közé, — s e nyelv körül vannak csoportosulva a gőzösök, a gályák és a kereskedő vitorlás hajók, aztán jobbra-balra állnak árboez-erdőkkel, összehuzott vagy itt-ott kifeszített vitorláikkal, és kényelmesen himbálják magukat a hullámokon.

— Nos, lát-e itt nagyobb hajókat a dunai gőzösöknél? — kérde a velem sétáló polgártárs.

— Ah jaj! Három dunai gőzös is beleférne ebbe a kopott színübe, mely legalább is olyan magasan áll ki a vízből, mint a dunai hajó kéménye. Hanem az alakja nem valami kitűnő. A mi dunai gőzöseink olyan karcsuk lefelé, míg ezek egészen egyformák. A mi dunai személyszállító hajóink szép fehérek és a kerékfödél úgy ki van ezifrázva, hogy még! Ez itt mind fekete, mintha egytől-egyig teherszállító hajó volna, vagy mintha már előre gyászolná az embe- reket, kik el fognak a viharban veszni. — És hogy izeg-mozog valamennyi, egy propeller pedig valóságos tánczot visz véghez, noha a tenger oly csendes, mintha aludnék. — Én nem szeretnék ezen a propelleren menni Velenczébe, hiszen ez minden léptenyomon felfordulhat.

Polgártársam mosolygott és egy kékinges embertől, a ki éppen a hajóról jött ki, azt kérdezte, — a mint később megtudtam, — hogy mikor készítették ama kis gőzöst?

— Tíz évvel ezelőtt.

— És honnan érkezett most?

— A görög partokról. Kissé kellemetlen volt az utazás, — mondá a tengerész, — mert folytonos viharban jöttünk.

— Ugyan kérem, — szóltam társamhoz, — kérdezze meg tőle, hányszor fordultak fel?

— Ez az ur itt mellettem azt kérdezi, — mondá mosolyogva polgártársam, — hányszor fordultak fel az uton?

A tengerész rám tekintett s látva, hogy nem gunyból, de komolyan kérdezem, elnevette magát.

— Ez az ur még nem utazott tengeren? — kérde társamtól.

— Életében most lát először tengert.

— Ugyan kérem, mondja meg neki, hogy holnapután indulunk a Levantéba, jöjjön el velünk.

— Én? — kiálték fel rémülettel, — ezen a kis csipet gőzöson? De már annyira még sem ment el az eszem. Hiszen most is úgy jár, mintha az ördögök lógnának; hát még a viharban! Meg akarom én még egyszer

Budapestet látni, s életemet nem igen te-
szem egy dióhéjra!

— Nem jön? — kérde a tengerész

— Dehogyan megy! — felelé társam. —
Azt hiszi, hogy önök minden járóban leg-
alább is hatszor fordulnak fel.

— Ohó! ha csak egyetlenegyszer for-
dultunk volna is fel, akkor most nem vol-
nék itt.

— És ha visszamegy honába — kérde
társam — és kérdezni fogják: volt-e a ten-
geren? mit fog felelni?

— Mit? Hát azt, hogy voltam. Kinevet-
tetni csak nem hagyom magamat.

— Tehát kinevetnék?

— Pedig nem lenne igazuk, ugy-e?

— Persze, hogy nem!

— Ha félnék, ilyen közel se mernék
menni a tengerhez.

— Bizony ehhez nagy bátorság kell! —
nevetett társam. — De hogy mégis igazat
mondjon, ha azt mondja, hogy volt a ten-
geren, jöjjön, menjünk fel erre a személy-
szállító gőzösre, hát ha belseje szebb, mint
külsője után gyanítani lehetne?

— Igen ám, de szabad-e oda felmenni?

— Majd megkérjük a kapitányt.

— Hová szokott ez a hajó járni?

— Afrikába.

— Jaj! és hátha majd nem bocsátanak
le róla, de elvisznek erővel?

— Na, azt már nem teszik. Ingyen nem
igen hordoznak ők valakit. Tehát csak jöj-
jön fel velem.

— Istenem, hiszen az a hajó is mozog.

— Nem tesz semmit, csak jöjjön.

Mit volt mit tennem, összeszedtem min-
den bátorságomat, és követtem a polgár-
társat.

Bezzeg nem kell ám itt a hajóra lefelé
menni, mint Pesten, hanem igen is kell
fölfele menni. Juj, de félttem! Még az a hid
is, mely a hajóra vezetett, úgy mozgott
alattam, mint a hinta.

Két kapitány ott beszélgetett egymás-
sal a bemenetnél; társam üdvözlé őket és
megkérdezte: szabad-e megnézni a hajót?
— Azok igen szívesen mondták, hogy
igen. Én fénymázás csizmámnak tulajdoni-
tottam e szívességet. Ugyancsak megnézték.
De bezzeg megnéztem ám én is őket, és
mintegy kérdeztem magamtól: Ezek tehát

hajóskapitányok? Tengeren, még pedig
tengeren! Ezek tehát már láttak vihart, és
nem csak láttak, hanem benne is voltak.
Ezek aztán a derék gyerekek. Ugyan me-
lyik oldalukban van az a nagy bátorság?!

Még tovább is néztem volna, de társam
megfogott és vezetett a hajóba lefelé. Itt
nem a hajó tetején van ám a terem, mint
Pesten, hanem lenn a hajó gyomrában, —
s mikor társamat kérdeztem: miért van ez
igy? azt felelte, hogy ez bizony azért van,
mert ha a terem a hajó tetején volna, valami
mérgező hullám szépen lesöpörhetné onnan.
És az emberek mégis mernek tengeren
járni!

Lementünk tehát a terembe, és én mind-
járt az első pillanatban nekiadtam maga-
mat a bámulásnak. Jaj be szép volt! Na
dunai gőzös, most már elbujhatol. Hiszen
az a dunai gőzös ehhez képest még csak
nem is csinos! Van itt minden a szépből.
Pompás faragványu asztalok, roppant drá-
ga és nehéz perzsa szőnyegek, gazdag ara-
nyezásu keretek, olyan fényes padló, mint
a tükör, és olyan virágos tetőzet, mint egy
kert.

Az ám csak a szép, édes hazámfia, soha
sem láttál te még olyat! Az ember szinte
feledni kezdi, hogy hajón van. — Ez az
első hely volt. Megnéztük azután a kabi-
nokot, a második és harmadik helyet, de
azért azt nem írom itt le, mert a kikötőről
akarok beszélni. Elég az hozzá, hogy midőn
a hajóról lejöttünk, olyan kényes voltam,
mintha a világ öt részét bejártam volna, s
midőn visszatekintettem a hajóra, mintegy
elégülten gondoltam, hogy: én is voltam
ám abban, és mondja aztán valaki, hogy
nem voltam a tengeren!

Most már jobban kezdett tetszeni a ki-
kötő is, és nem félttem oly nagyon a víz mel-
lett. Szemügyre vettem egy nemrég érke-
zett angol hajót, melyből ugyancsak dol-
gozták kifelé a rettentő sok holmit. Az
angol hajó mellett állt egy nápolyi hajó, a
mellett egy görög hajó, aztán hajó, hajó, és
megint hajó, be egészen a tengerbe, hol
szétszórva azon hajók horgonyoztak, me-
lyek már nem találtak tért a kikötőben.
Egyik jött, másik ment, a harmadik huzta
fölfele a vitorlákat, a negyedik vitorlái
már duzzadtak és a hajó mozdult. A part

mellett ugyszólván egyik hajó a másik hátán állt. Ez rakodott kifelé, az rakodott befelé. A görög hajókról talyigákon tolták kifelé a narancsot és citromot, és azokat a mindenféle keleti növényeket. Egy hajó csupa keleti virágokat hozott.

Aztán a halászhajók a haltér körül, telve csodás alaku tengeri halakkal és rákokkal; némelyik rák több fontot nyomott és szeméit úgy forgatta, mint egy baziliskus!

Az érkező hajók a vámépülethez állnak, ott aztán van egy egészségi bizottság, mely megvizsgálja a hajót, nincs-e rajta valami keleti járvány? Ha nincs, akkor partra szállhat a hajó népe, — ha pedig van, akkor sipirez ki a tengerre, a kikötőben még csak nem is horgonyozhatnak.

Most már nem vagyok a kikötőben, de még a tenger közelében sem; egy hete, hogy eltávoztam onnan, s csak úgy gondolok vissza ottani élményeimre. Ugyan hol van most az én polgártársam, a kivel pár nap előtt a kikötőben, meg a hajó belsejében sétáltam? Szegény, hajóra ült, hogy ő majd egy kis utazást tesz a tengeren. Azóta bizonyosan csukahus lett belőle . . .

Nini! Levelet kapok. Honnan? Rómából. Ki írja? Hát a polgártárs. Lám, lám, még csak el se vezett.

T. T.

Egyveleg.

— **Delejes barlang.** Egy amerikai lap írja, hogy Kaliforniában nagyon különös sajátságú barlangot fődöztek fel. Ennek falai mészkő helyett sárgás-barna vasérczből állnak, s midőn a fölfedezők a barlang szűk nyílásán beléptek, delejtűjök azonnal nyugtalanul ingadozni s később tengelye körül forogni kezdett, mely tünem'nyt a barlang falainak delejessége idézte elő. Az illetők belebb hatolván, egész testökben különös borzongatást éreztek s tagjaik szinte megmerevedtek. Egyikök oldalán szekereze lógott; a szekereze egyszerre csak oda vágódott a falhoz, s a bennlevők (négyen voltak) egyesült erővel sem valának képesek azt onnan leszakítani, — most is ott van. Egy tollkés véletlenül leest a földre; az is úgy odatapadt, hogy azt sem bírták többé fölvenni. Legfuresábban járt azonban a felfedezők egyike, kinek hegymászó szöges saru volt a lábán; egyszerre mintha csak leszögezték volna, nem bírt állóhelyéből mozdulni, bármennyire erőlködött is, nem emelhetette föl a lábát, úgy hogy kénytelen volt saruit kifűzni és emlékül otthagyni a delejes

barlangban. — Ez mind nagyon érdekes lenne, csak a m e r i k a i lap ne írná, mert tudvalevőleg az amerikai lapok sok olyasmit is szoktak komoly képpel állítani, a miről valaki talán csak — álmodott.

A d o m á k.

— **Lecsuszott a haja.** Egy vendéglőben egy kis fiúnak igen szemébe ötlött mellette ülő szomszédja, kinek igen nagy szakállá, de egy csepp haja sem volt. Sokáig csodálkozván rajta, végre így kiáltott fel:

— Nézze csak, édes anyám, ennek a bácsinak lecsuszott a haja.

— **Már reggelizett.** Egy hivatali értekezletre többen gyűltek össze. Egyike ezeknek éppen nagy beszélgetésbe való eredve, midőn reggelijét behozták.

Társai figyelmeztették, miszerint menne reggelizni, mire ő azt válaszolá, hogy „nincs időm.” Ekkor egyik am zok közül figyelmesen oda lopózott reggelijéhez s elköltvén azt, befelé az üres poharat a mellé alkalmazott kendővel, mit azonban az illető egyén nem vett észre.

Kevés idő múlva társai ujlag figyelmeztették, menne már reggelizni, mivel kávéja meghűl. Ekkor ő már megéhezvén, reggelijéhez ment s leboritván a pohárról a kendőt s üresnek találván azt, szórakozottságában így szóla társaihoz:

— Mit boszantjátok az embert, hisz nem látjátok, hogy már reggeliztem.

— **Csak pihen.** Sirt a kis fiu, s egy idő múlva elhallgatván, anyja így szólítá meg:

— Hát már nincs bajod, édes fiam? szép tőled, hogy felhagytál a sirással.

Mire ő így válaszolt:

— Dehogy hagytam fel! csak pihenek egy kicsit.

Aranyszavak.

A barátság hív ölében,
Kedvet lehelő körében
A fájdalom édes lesz;
A bubánat messze kerül,
Minden óra gyümölcsöt szül,
Örömököt ad és vesz.

Boldog, kinek életében
E szent tűz lángol keblében,
S a mennyei végezet
— Hogy életét szerethesse,
Léte javát érezhesse —
Egy rokon szívh z vezet.

Kisfaludy K.

Szerénytelen bátorság szemtelenséggé lesz,
s bátorság előnézés nélkül okatlan vakmerőséget szül.

Kölcsey.

Áldj meg minket, magyaroknak
Hatalmas nagy Istene!
Oltalmában ne véthessen
A magyarnak ellene;
Sem kelet, sem nyugat mérge,
Sem árulás belső férge,
Sem irigység ingere,
Sem az önkény fegyvere.

Kisfaludy S.

Talányok.

- 1) **Valakitől, a ki nem irta alá nevét.**
Három szótag, nyolcz betű,
Mesterember használ;
Ki keres, leginkább
Kovácsoknál talál.
Az első öt betűm
Egy oly ruhadarab,
Melyet a szabadban
Használ kicsiny és nagy.
Végső három betűm
Mesterember neve,
Kinek munkájában
Balta az eszköze.
- 2) **Györfly Andor és Zsuzsikától.**
1. 5. 3. 4. Vizi állatnak a neve.
7. 8. 9. 2. 6. A háznak van ilyen része.
6. 7. 4. 9. Csikban neve felöltőnek.
7. 4. 9. Szükséges földmivelőnek.
2. 6. 9. 8. 10. 11. Éppen közepe a hétnek.
5. 3. 4. Egyik neve a térségnek.
10. 6. 2. 3. 10. 11. Ez egy hadakozó számszám.
10. 11. 8. 11. Ha ez hull, biz' hideg van ám.
1. 6. 3. 4. 4. Kedves olvasni, ha csinos.
1—11. Székelyföldi mezőváros.
- 3) **Kovács Ödöntől.**
1. 2. 3. A magyarral vérrokon nép.
4. 5. 6. 7. 8. Ezt ábrázol igen sok kép.
9. 10. 11. 12. 13. 14. Férfi-nevek közt lehetni.
2. 8. 13. 12. 4. 13. Ennek bizony nem jó lenni.
2. 8. 13. 12. 4. 13. 11. 6. 3. 6. 8. Sok holtnak ez tisztessége.
4. 13. Háztartásban van kelete.
4. 13. 9. Izes gyümölcs, láthatod erdőben.
Mivelve tenyészik a kertekben.
9. 13. 4. 13. Ha második betűjét ékétől meg-
fosztod.
A teknő mellett biztosan ott ta-
lálod.
8. 13. Beleesni nem valami jó,
Kivált ha nem lenne segélytadó.
1. 13. 9. 10. 11. 2. 14. Játékának jót nevezhetsz,
Ha hallani alkalmad lesz.
1. 14. A Kunságban mezőváros. —
Könnyű kitalálni már most.

- 4) **Szibeniszt Gízeltől.**
11. 7. 8. 9. 3. Földmivelés istennője.
3. 12. 9. 7. 10. 11. 3. Van jó vára s erősége.
5. 2. 12. Három betű csak a neve,
Mégis ötből áll a fele
1. 2. 3. 4. 5. Sok iót készítenek belőle
6. 7. 8. 2. Sok fiunak keresztneve.
7. 8. Testedben is találsz ilyet.
8. 9. 5. Kasza alá terem füvet.
8. 7. 3. 5. Nem jó dolog ennek lenni,
Mert nehéz lesz majd elhagyni.
1—12. Az egész egy művész neve,
Kinek világra szól hire.

- 5) **Szibeniszt Jusztikától.**
1. 2. 6. 7. 9. 6. Fűteni is szoktak vele.
3. 7. Állatokat csuknek bele.
5. 6. 2. Vetés nélkül is megterem.
3. 4. 6. Szünet nélkül jár kereken.
8. 4. 4. Öt érkeid egyike.
3. 7. 8. 9. Igen hasznos fémnek neve
6. 7. 3. 9. Testedet ez pihenteti.
7. 8. Élvezetes rajta ülni.
1—9. Az egész szép tulajdonság,
S hasznos, kivált mai napság;
Szerezzük is meg előre,
Hogy boldoguljunk jövőre.

Szótag-rejtvény.

- 6) **Bertalan Gyöngykétől.**
To - kas - wer - olt - niz - le - al - sa - ant - za - sek - do - pen - pe.

E szótagokból következő értelmű szavakat kell összerakni:

1. Város Magyarországon.
2. Város Belgiumban.
3. Város Spanyolországban.
4. A Duna mellékfolyója Törökországban.
5. Város Franciaországban.
6. Hegység Európában.

A kezdő-betűk felülről lefelé adják egy magyar író nevét; a végbetűk alulról fölfelé az ország véderejét.

Megfejtési határidő: augusztus hó 25-dike.

TARTALOM.

Előfizetési felhívás. — Skaramutz. (Beszély.) — Szabadban. — Tájékp. — Gomba- király és Mákvirág hercegnő. (Rege.) — Gyermekek-dalok. — Reggel az erdőben. (Képpel.) — Japán fővárosa. (Képpel.) — Egy történeti nevezetességű tojáslepeny. — A ki még nem látott tengeri kikötőt. — Egyveleg. — Adomák — Aranyszavak. — Talányok.

Felelős szerkesztő: **K. Beniczky Irma.**

Kiadja és nyomatja: **Franklin-társulat** magyar irodalmi intézet és könyvnyomda. Budapest (egyetem-utca 4. sz.)